

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 5.10.2020

Sayı: 242

Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili
Adalet Komisyonu Üyesi

29.09.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA;

5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Hasan SUBAŞI
Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Takım Komisyon		
Esas Komisyon	Adalet	
Tarih :	07 Ekim 2020	Esas No: 213123

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

05 Ekim 2020

Namlara:

TBMM
GENEL EVRAK

05 Ekim 2020

No: 721525

EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu uyarınca suç şüphesi öğrenildikten sonra yetkili merciler soruşturma başlatırlar. Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler. İddianamenin sonuç kısmında, şüphelinin sadece aleyhine olan hususlar değil, lehine olan hususlar da ileri sürülür.

Bununla birlikte, Cumhuriyet savcısı, soruşturma evresi sonunda, kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilememesi veya kovuşturma olanağının bulunmaması hâllerinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verir. Bu karar, suçtan zarar gören ile önceden ifadesi alınmış veya sorguya çekilmiş şüpheliye bildirilir.

Dolayısıyla, kanun uyarınca, suç şüphesi üzerine soruşturma dosyası oluşturulur, soruşturma evresinde yeterli şüphe oluşturacak delil elde edilirse iddianame düzenlenir, aksi halde kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilerek soruşturma sona erdirilir.

Ceza Muhakemeleri Kanunu uyarınca soruşturma aşamasını yürütecek ve iddianame hazırlayarak Hakim'e sunacak olan Savcı'nın söz konusu iddianameyi hazırlaması için kesin bir süre belirlenmemiş, açık bırakılmıştır.

Maalesef ülkemizde, şüpheli olarak değerlendirilip soruşturma başlatılan kişiler hakkında yıllarca iddianame düzenlenmeden soruşturma dosyası bekletilebilmektedir. Özellikle muhalefet söz konusu olduğunda bu soruşturma dosyaları siyaseten yıpratıcı bir araç haline getirildiği pek çok kez dile getirilmiştir. Öyle ki, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener hakkında başlatılan soruşturmada 5 yıla yakın süre geçmesine rağmen ifadeye bile çağırılmamış bir iddianame düzenlenmediği gibi kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilerek soruşturma dosyası da kapatılmamıştır.

Soruşturma dosyasının oluşturulmasından sonra belirli bir süre içerisinde kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilerek soruşturmanın sona erdirilmesi kişilerin lekelenmeme hakkı ve masumiyet karinesi ilkelerinin de bir sonucudur. Aksi halde, uzun yıllar boyunca bekleyen soruşturma dosyaları sebebiyle kişiler lekelenmektedir. hakkında soruşturma dosyası bulunan vatandaşların güvenlik soruşturmaları olumsuz olarak gelmekte, resmi görev alamamaktadır. Keyfi bir şekilde hazırlanacak ve yıllarca bekletilecek bir soruşturma dosyasıyla masum vatandaşların hayatları alt üst edilebilmektedir.

Bununla birlikte, Osman Kavala gibi haklarında soruşturma başlatılan ancak iddianamesi uzun bir süre hazırlanmadan tutuklu kalan pek çok vatandaşımız vardır. Bu örnekler ve benzeri binlerce vatandaşımızın mağdur edildiği düşünülürse, yurttaşını potansiyel suçlu gören bir anlayış hukuk ve adaleti sağlamak değil ancak huzursuzluk kaynağı olabilir.

Bu gerekçelerle, ceza yargılamasının temeli olan soruşturma evresinde hedef süre uygulaması getirilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ceza Muhakemeleri Kanununun Soruşturma başlıklı İkinci Kitabı altında yeni bir madde ihdas edilerek soruşturmaların sonlandırılması için hedef süre belirlenmiştir. Böylece, suça ilişkin ihbar veya şikâyet, resmi makamlara bildirildikten sonra 3 ay içerisinde Savcılık makamı soruşturmayı sonlandırarak iddianame düzenler ya da kovuşturmaya yer olmadığı kararı verir. Bu süre, zorunlu nedenler bulunması halinde 3'er aylık sürelerle en fazla 12 aya kadar uzatılabilir.

MADDE 2- İhdas edilen yeni madde uyarınca iddianame düzenlenmesini içeren 170. Maddede uygun değişikliğin yapılması önerilmiştir.

MADDE 3- İhdas edilen yeni madde uyarınca Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar düzenlemesini içeren 172. Maddede uygun değişikliğin yapılması önerilmiştir.

MADDE 4- Yürürlük maddesidir.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

CEZA MUHAKEMLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4.12.2004 tarih ve 5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun Soruşturma başlıklı İkinci Kitabı altında yeni bir madde ihdas edilmiş sonra gelen madde numaraları teselsül ettirilmiştir.

Soruşturma Süresi

Madde 157 – Suça ilişkin ihbar veya şikâyet, resmi makamlara bildirildikten sonra 3 ay içerisinde Savcılık makamı soruşturmayı sonlandırarak iddianame düzenler ya da kovuşturmaya yer olmadığı kararı verir. Bu süre, zorunlu nedenler bulunması halinde 3'er aylık sürelerle en fazla 12 aya kadar uzatılabilir.

MADDE 2- 4.12.2004 tarih ve 5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun 170. Maddesi 2. Fıkrasında yer alan "Soruşturma evresi sonunda" ibaresinde önce gelmek üzere;

"suç şüphesinin öğrenilmesinden sonra 3 ay, zorunlu nedenler bulunması halinde en çok 12 ay içerisinde sonuçlandırılacak" ibaresi eklenmiştir."

MADDE 3 - 4.12.2004 tarih ve 5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanununun 172. Maddesi 1. Fıkrasında yer alan "Cumhuriyet savcısı" ifadesinden sonra gelmek üzere;

"suç şüphesinin öğrenilmesinden sonra 3 ay, zorunlu nedenler bulunması halinde en çok 12 ay içerisinde sonuçlandırılacak" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 4 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.